



## A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2010. május

### Lesz

Szeretettel várunk Benneteket Cserkútra egy „régimódi” Országos Találkozóra 2010. szept. 17-18-19-én!

Üdvözlettel és kíváncsisággal, a helyiek:

Németh Ibolya – Bia – szervező, a falu első emberei és a civilek, faluszépítők, falusi vendéglátók, polgárőrök, horgászok és bábosok

### *Program*

#### Péntek délután és este

Összeverődés Biánál: beszélgetés, iszogatás, spontán ötletek, tűz, danolás, könyvvásár, „ökoteregetés” (Hozz magaddal pár kimosott ruhát – amitől meg tudsz válni, csíptesd fel a kötélre, s ahányat felcsíptettél, annyit vegyél le a már lógók közül, s máris megújult a ruhatárad! Hozz magaddal néhány könyvet, tedd ki a ponyvára, és máris viheted hazafele az új olvasnivalót!)

#### Szombat:

Választható programok 3 csoportban:

1. **„Fenntartható falu projekt”**. Ismerkedés a falu fenntarthatósági koncepciójával, a „Mosóház projekttel”, közös főzés (bográcsos és kemencés meglepetés, szilvalekvár) és beszélgetés a helyi civilekkel, Árpád-kori templom látogatása, rövid séta a faluban és a falut körülvevő különleges természetben.
2. **„Jakabhegyi szöszmötölés”**. A Jakabhegyi Tájvédelmi Körzet területén bóklászás hegymászással, sok terepi játékkal, különleges növényekkel, babás szerkövekkel, mondákkal, keltákkal, pálosokkal.
3. **„Pécs EKF 2010”**. Részvétel a Pécs Kulturális Főváros aktuális programjaiban, múzeumpedagógia, séta a megújult tereken, finom fagyí, városfelfedező játék.

Kora este: Mosóház- és gémeskút-avató; „Mese a sétáló-erdőn túlról” – Szabó Zsuzsa bábművésszel a képzelet ösvényein.

Este spontán „Módszerkosár” a tűznél, vagy, ha mégis esne, a Kultúrházban.

Vasárnap:

**Közgyűlés és közös gondolkodás a jövőről;** Könnyű séta a tóhoz; Halász- meg vegalé, KÖR-búcsú.

**Szállás:** a) vendégházakban  
b) „nomád-padláson” (a hálósákokat hozd!)

**Étkezés:** helyben; közös főzés eredménye + batyus „terülj-asztalkám” (Akinék van egy kicsi otthoni feleslege, pl. paradicsom, paprika, borocska, sütemény, lekvár, hozzon egy kis kóstolót belőle!)

**Közlekedés:** Cserkút Pécestől 7 km-re van. Helyi (26-os) és távbusszal is megközelíthető. Budapestről megfelelő jelentkező esetén egyesületi különbuszt szervezünk.

***A teljes időben résztvevők MKN-igazolást kapnak 15 órás pedagógus továbbképzésről.***

***Résztvételi díj tagoknak:***

Szállás: 2500 vagy 700 Ft/éjszaka/fő

Étkezés: 3 000 Ft/fő

Összesen: 4 400 Ft vagy 8000 Ft + a múzeumi belépők (ld. 3. program!)

***Résztvételi díj nem tagoknak:***

Összesen: 5 400 Ft vagy 9000 Ft + a múzeumi belépők (ld. 3. program!)

***Jelentkezni*** a mellékelt jelentkezési lapon e-mailben (mkne@mkne.hu) vagy hagyományos levélben (1397 Bp. Pf. 530.) lehet a résztvételi díj befizetésével **2010. július 1-ig!**

(szla. szám: 17000019-11704959)

Ha szeretnél valamit kérdezni, hívj! 06-30/437-2340

## **Új vezetőséget választunk!**

A szeptemberi Országos Találkozón (Cserkúton) új vezetőséget választunk. Ld. ezzel kapcsolatban a Közgyűlés meghívóját is!

Egyesületünk 3 évenként választja meg vezető testületeit. Az Elnökség feladata – nagyon leegyszerűsítve – az egyesület „mozgatása”, a Választmány dolga az „iránymutatás”, a Felügyelő Bizottság jogköre az „ellenőrzés”.

A választás menetét a Szervezeti és Működési Szabályzat rögzíti. E szerint a lépések a következők:

1. Az Elnökség felkér egy Jelölő Bizottságot a választási folyamat vitelére.
2. Az egyesület tagsága javaslatokat fogalmaz meg a testületek lehetséges tagjaira.
3. A javasolt személyekkel a Jelölő Bizottság konzultál.
4. A Jelölő Bizottság ideiglenes jelölt-listákat állít össze. (Egyet a leendő elnökségi és választmányi tagokra vonatkozóan, egyet a leendő FB tagjaira vonatkozóan.)

5. A Jelölő Bizottság a Választmánnyal konzultál az ideiglenes listákról.
6. A Jelölő Bizottság a Közgyűlés elé terjeszti az Elnökség és Választmány leendő tagjaira vonatkozó jelöltlistát.
7. A Közgyűlés – ha igény van rá – kiegészíti ezt a listát.
8. A Közgyűlés titkos szavazással megválasztja az Elnökség 7 tagját.
9. A Közgyűlés a „7 névvel rövidült” listából, titkos szavazással megválasztja a Választmány 15 tagját.
10. A Jelölő Bizottság a Közgyűlés elé terjeszti a Felügyelő Bizottság leendő tagjaira vonatkozó jelöltlistát.
11. A Közgyűlés – ha igény van rá – kiegészíti ezt a listát.
12. A Közgyűlés titkos szavazással megválasztja a Felügyelő Bizottság 3 tagját.

Ez bizony elég bonyolult folyamat, de hát ilyen egy választás! A folyamat kulcsfontosságú lépése a 2. pont; a lehetséges – leginkább alkalmas – emberekre vonatkozó javaslatok megfogalmazása. Ennek eddig az volt a módja, hogy minden szavazójogú tag kapott egy tagnévsort, abban megjelölt meghatározott számú nevet, s ezt a preparált névsort beküldte. Ezekből dolgozott a Jelölő Bizottság.

Most ez egy további formával bővül. A Választmány által nemrégén módosított SzMSz két formában ad lehetőséget a névjavaslatok megtételére. Az egyik az eddigi „tagnévsoros javaslat”. A másiknak az a lényege, hogy a tagok üljenek össze kisebb-nagyobb csoportokba, beszélgessenek arról, hogy kiket tartanának alkalmasnak bármiféle vezető funkcióra, gondolják végig azt is, hogy kinek mi az az erőssége, amely hasznára lehet az egyesületnek, s mindezek alapján tegyenek (csoportosan) javaslatot a jelöltlistára való fölkerülésre. Abban bízunk, hogy ez a „csoportos javaslat” megfontoltabb jelöléseket fog hozni. A „tagnévsoros javaslat” nagy hátránya, hogy elkerülhetetlenül valamiféle ismertségi („népszerűségi”) szempont alapján érkeznek be a javaslatok, ezért kicsi a megújulás, az új nevek megjelenésének esélye. Azok az emberek kapnak ugyanis sok „voksot”, akik eddig is sokat szerepeltek. A „csoportos javaslat” révén megnő az esélye annak, hogy ki tudunk lépni ebből a viszonylag zárt körből.

Az új javaslattételi formában egy embernek nem csak egy „szavazata” lehet. Tehet javaslatot egyénileg (a tagnévsor alapján), s tehet javaslatot valamely formális vagy informális csoport tagjaként is. Még az is lehetséges, hogy egyénileg is, valamely szakmai csoport tagjaként is, és még a lakóhelyén (vagy a környéken) élő tagok eseti csoportmegbeszélése nyomán is tesz javaslatot. De ez egyáltalán nem baj! A cél az, hogy minél több potenciális jelölt kerüljön a látóterünkbe. Maga a választás úgyszólván a Közgyűlésen történik, ahol már mindenkinek csak egy szavazata van.

Tehát kérem tisztelt tagtársaimat, hogy:

- 1) a mellékelt egyesületi tagnévsorban jelöljenek meg max. 25 nevet, s ha tudják, írják a nevek mellé, hogy mi az illetőnek az az erőssége, amelynek alapján őt javasolják,**
- 2) lehetőség szerint szervezzenek kisebb-nagyobb beszélgető csoportokat tagtársainkból, s az ott született javaslatokat – természetesen szintén a javasolt személy**

**erősségének megjelölésével – küldjék be. Kérjük ebben az esetben a csoport tagjainak (a javasoló személyeknek) a megnevezését is.**

Bármelyik módon is születnek listára kerülési javaslatok, a **beküldési határidő június 11.** A borítékra írják rá, hogy „Választás”!

A javasolt személyek erősségének „kitalálásához” tájékozási pontot ad az, hogy miféle feladatok azok, amelyeket a vezető testületek tagjai irányítanak, ill. végeznek: szervezetfejlesztés, forrásteremtés, gazdálkodás, külső-belső kapcsolattartás, pályázatok írása, projektek vezetése, kiadványok megjelentetése, rendezvények megtartása stb.

Kíváncsian – és nagyon! – várjuk a javaslatokat! A honlapon megtekinthetők az egyesület 2009. évi beszámolóí. Ezekből világosan kiderül, hogy az MKNE mind a futó projektek, mind a pénzügyi helyzet tekintetében felfutó szakaszban van. Nagyon kell tehát a megújulás, a friss vezetőség. A lelkes Elnökség, a mértékadó Választmány és az árgus szemekkel figyelő FB.

Victor András

leköszönő elnök

## Volt

---

### Közgyűlés

2010. ápr. 17-én megtartottuk éves (rendes) közgyűlésünket. Ennek legfontosabb feladata a 2009. év közhasznúsági (és egyéb) jelentéseinek, valamint a (megkezdett) 2010. év munkatervének megvitatása és elfogadása volt. A hivatalos folyamat elég hosszúra és fárasztóra sikeredett, pedig Kelen Gábor rutinos és hatékony levezető elnök volt. Megtárgyaltuk és elfogadtuk az előző év közhasznúsági jelentését, részletes tartalmi beszámolóját, elnökségi és választmányi beszámolóját; megvitattuk és elfogadtuk a mostani év munka- és költségvetési tervét.

Kellemesebb, mosolygósabb része is volt a közgyűlésnek. Kiosztottuk ugyanis az idei puli-díjakat azoknak, akik kiemelkedő munkát végeztek az elmúlt év(ek)ben az egyesületért. (A friss puli-díjasok méltatását ld. külön ebben a számban!)

Fontos volt az is, hogy az elnökségi tagságáról lemondott Bagi Éva helyére a Választmány tagjai közül kiválasztott Csapóné Tábori Hajnalka megbízatását a Közgyűlés megerősítette, valamint az, hogy az egyéb feladatai miatt a felügyelő bizottsági tagságáról lemondott Kelen Gábort visszahelyezte megbízatásába, minthogy megszűnt az a kizáró ok, ami miatt tavaly lemondott.

A közgyűlés napján legtöbbit a jövő kérdéseivel foglalkoztunk. A jelenlegi vezető testületek három éves megbízatása ebben az évben lejár, ezért ősszel az – Országos Találkozóval egybekötött – rendkívüli közgyűlés új vezető testületeket (Elnökséget, Választmányt és FB-t) választ. Ezzel kapcsolatban súlyosan merült föl az a probléma, hogy egyre nehezebb önkéntes munkában elvégezni az elnökségi feladatokat, s egyre nehezebben találjuk meg a

megfelelő embereket. Valószínűleg az egész választási rendszerünket – s vele együtt az egyesület működésének néhány alapvető pontját is – meg kellene újítanunk. (Egyébként ezt a megújítási folyamatot segíti az a műhelysorozat is, amely a Profi Nonprofitok program keretében folyik, s amelyre a kezdetkor minden kedves tagtársunkat invitáltam.)

A jövő kérdésével foglalkoztunk a délutáni kötetlen beszélgetésen is egészen késő estig, de előtte egy nagyon tanulságos és élvezetes kerekasztal-beszélgetésnek voltunk a részesei. A biodiverzitás kérdéseiről beszélgettünk – a jelenlévők bevonásával – Vida Gábor (biológus, akadémikus), Düll Andrea (környezet-pszichológus) és Vásárhelyi Tamás (muzeológus, biológus). Pillanatokon belül kiderült, hogy a diverzitás problematikája egyrészt alapvetően érinti a földi élővilág jövőjét, másrészt a mi mostani mindennapi életünket.

Mindeközben finomakat falatoztunk a vásárolt étkekből is, a „terülj-terülj-asztalkámra” a tagok által hozott házi finomságokból is.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik az előkészítésben, a szervezésben, a lebonyolításban, a tartalmi munkában, az ételek-italok biztosításában stb. közreműködtek.

Victor András

## **Puli-díjat kaptak**

### **Czippán Katalin:**

(Fekete puli-díj)

Egyetemista kora óta civil szervezetekben dolgozik a környezeti nevelésért. Régóta van munkakapcsolata az egyesülettel, az egyik első projektmenedzsment képzésünket több mint tíz éve ő tartotta. A KöNKoMP vezetőjeként az erdei iskolai program kidolgozásában és az ökoiskolák fejlesztésében is sokat tett. Az MKNE elnökségében 2006-ban dolgozott, a stratégiai tervezést, szervezetfejlesztési tevékenységet tervezte, szervezte. Az IUCN-ben szerzett tapasztalatai, az új módszerek, nézőpontok megismertetésével segítette az egyesület nemzetközi programokba való bekapcsolódását. Részt vett pályázatok írásában, a Support program vezetője, ezen keresztül is bővült az egyesület nemzetközi kapcsolatrendszere.

A Jövő Nemzedékek Ombudsmani Hivatalában vállalt munkája miatt kénytelen volt megválni elnökségi tagságától. Bár azóta is támogatja az egyesületet, mégis problémaérzékenysége, lényegre törő, irányt mutató tanácsai, energetizáló személyisége azóta is hiányzik az elnökség napi munkájából.

### **Jantnerné Oláh Ilona**

(Fekete puli-díj)

Jantnerné Oláh Ili óvónő Pakson; a Hétszínvirág Óvoda, valamint az ÖKO Munkacsoport Alapítvány vezetője. „Régi” környezeti nevelő. Sok sikert tudhat maga mögött az ovisok és szüleik „zöldítésében”, és persze óvónő kollégái ez ügynek való megnyerésében. Sokat köszönhet neki környezeti nevelési társszervezetünk, a Zöld Szív is, hiszen találkoztak,

vetélkedők és más programok megvalósításában mindig aktív volt. Ahol a „paksi óvónénik” – azaz a Hétszínvirág Óvoda pedagógusai – megjelentek, ott mindig jó hangulat, lelkesedés és munkakedv volt.

Ilona egyesületünk életét is gazdagította. Módszertani tervek, leírások, programkidolgozások születtek a keze alatt, amelyek hol a Módszerkosárban, hol a környezetvédelmi tárca honlapján jelentek meg. Egyesületi eredményei közül kiemelkedik a 2009. évi Országos Szakmai Találkozó megszervezése, amelyben a Hétszínvirág Óvoda dolgozói és az ÖKO Munkacsoport tagjai is alaposan kivették a részüket. Köszönjük neki így, utólag is.

## **Kelen Gábor**

(Szurke puli-díj)

Eleinte csak Kata kísérőjeként, mint külső megfigyelő tűnt fel, majd hihetetlen energiákat tett és tesz bele az egyesületünk mindennapi életébe. Nem is oly rég vállán vitte az egész irodát, mindenhol képviselte a FEB-et, és lassan egyre jobban bevonódott az életünkbe. Most nincs program, melyen ne lenne velünk, és gyors észjárásának köszönhetően, konstruktívan kritikus meglátásaival ne figyelmeztetne egy-egy figyelmen kívül hagyott szempontra vagy egy másik megoldásra.

Rendíthetetlenül küzdött és küzd, hogy egyesületünk profi szintre fejlődjön, ehhez minden szakmai tapasztalatát és tudását szívesen adja át nekünk. Gazdasági és hivatalos ügyeinket is élesen átlátja, folyamatos tanácsadója az elnökség munkájának is. A Carbon Detectives projekt és kis csapata nagyon sokat köszönhet áldozatos munkájának és kitartásának, amikor érdekeinket a nemzetközi csapatban is sikerült elfogadtatni.

## **Nádai Béla**

(Örökös puli-díj)

Nádai Béla – azaz ahogy mi hívjuk: Bélabá, rövidebben Blabá – már akkor környezeti nevelő volt, amikor még ezt a kifejezést senki sem használta. Cserkészpalánták százai voltak a kezei alatt, s őket nevelte a természet iránti tiszteletre, a világ számtalan érdekességének megismerésére. Az elmúlt másfél évtized alatt egyesületünkben is meghatározó személyiséggé vált. Együtt nőtt az egyesülettel, szerves részévé vált, mint testnek a csont és az ideg. Elképzelhetetlen az MKNE Blabá szellemisége nélkül.

Nála a természettel kapcsolatos tudni-való és tenni-való mindig együtt járt. A természetes életmód praktikáitól a törött ablaküvegből készített karácsonyi dísz készítésén keresztül a gyerekeknek (és nekünk is) szóló természeti rejtvényekig megszámlálhatatlan sok ötlettel, érdekességgel, fontos gondolattal ajándékozta meg egyesületünket.

Köszönjük neki, hogy velünk volt, velünk van.

## **Németh Mária**

(Fekete puli-díj)

Több mint egy évtizede vesz részt az MKNE életében: a jegyzőkönyvek írása, rendezvények szervezője és „mindenes”, új foglalkozások, vetélkedők kitalálójaként megbízhatóan és stabilan számíthatunk rá. Sok évvel ezelőtt ő találta ki és valósította meg a Tabáni tanösvényt Budapest I. kerületében. A madarak és fák napja családi vetélkedőn sok éven át állomásvezetőként természetismereti játékokkal várta a kisebbeket-nagyobbakat. 2009-ben a Dörögdi Fesztiválon 10 napon át az Öröm-bánat térképezésbe vonta be az érdeklődőket, s ennek módszertanát az „Iskolazöldítés” pedagógus-továbbképzéseken is tanítja. Iskolájában a környezeti nevelési programok megalapítója, kollégáival több nemzetközi programban is szép sikerrel vesz részt; pl. bekapcsolódtak a CO2nnect kampányba is.

## **Mi történt a vidéki csoportokban?**

### **Paks**

#### **Hétszínvirág Óvodában:**

Folytattuk a tanösvény kialakítását, bővítését, ami a környezeti nevelésünk újabb színtere lesz. (Gyógynövénykert, táblák kihelyezése, most éppen kavics-sétautat létesítünk. Pályázati forrásból szemléltetőeszközöket szereztünk be a természetbúvár-szobába, amit 4 éve kezdtünk el kialakítani. Zöld szívessé avatjuk az 5 éveseket, igazolványt kapnak ekkor.

Április elején előadást tartottam Kecskeméten a Zöld Óvodák Hálózatának konferenciáján: „Hogyan lesz egy óvodából zöld szíves?” címmel.

Április közepén prezentációval mutatkoztunk be a KOKOSZ közgyűlésén mint Hétszínvirág Óvoda. Nagy sikerrel. Várhatóan 2010 őszén Közép-Magyarország Oktatóközpontjává leszünk kinevezve a KOKOSZ jóvoltából.

Április végén a Zöldtárs Alapítvány (Szekszárd) meghívására, a „Környezettudatos család” fórumon előadást tartok. Milyen lehetőségek, módszerek vannak, mi miket gyakorolunk, alkalmazunk az óvodások szüleinek körében, hogy a családokat is bevonjuk, és azok környezettudatosok váljanak.

Aktívan dolgozik a Környezeti nevelés munkaközösségünk. Újabb projektek, gyűjtemények készülnek.

#### **ÖKO Munkacsoport Alapítvány:**

Megszerveztük a „Szeresd, óvd és véd!” című, felnőtteknek szóló vetélkedőnket 13 alkalommal.

Séta az egészségért programot 2 alkalommal, melyen mindig egy-egy természeti értékre hívjuk fel a figyelmet.

Csatlakoztunk és koordináló szerepet vállalunk a HUMUSZ Nulla Hulladék Hálózatának építésében – ezzel kapcsolatban találkoztunk az elmúlt év végén, helyi civil szervezetek részvételével.

Két diavetítéses előadást szerveztünk, Farkas Sándor botanikus előadásában, ahol Ausztrália és Új Zéland változatos világával ismerkedtünk.

Még ebben az évben a közreműködésünknek köszönhetően Paks Város Önkormányzata kiadja A paksi határ védett növényei című könyvet, Farkas Sándor munkáját.

A Föld napja alkalmából óvodásoknak és iskolásoknak rajzpályázatot írtunk ki: „Élet a talpunk alatt” címmel, fókuszálva a gyerekek figyelmét a talpunk alatti világra, a biodiverzitás jegyében.

Hulladék-kommandóink is megkezdte munkáját az illegális hulladéklerakók felszámolása érdekében. Akció május 8-án.

Februárban a Tolna Megyei Közgyűlés „Az év civil szervezete” cím különdíjasai lettünk, az eddigi munkánk (13 év) elismeréseként.

Kiírtunk egy nagy pályázatot általános iskolásoknak: „Ismerd meg és vigyázz rá!” címmel, melyben fel kell dolgozniuk Paks Város Környezetvédelmi rendelete alapján a helyi védettséget élvező, bíró természeti és épített értékeket (történetük, eredetük stb.). A város oktatási intézményeinek készítünk belőle majd oktató CD-t.

Jantnerné Oláh Ilona

### **Baranyai csoport**

Sajnos a jelentkezési határidőt már lekéstük (április 30.), de mégis érdemes tájékozódni a sokrétű munkáról.

## **HATÁRON TÚLI MAGYAROK TOVÁBBKÉPZÉSE**

**2010. 07. 05–10.**

### **BARANYA MEGYEI PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATOK ÉS SZAKMAI SZOLGÁLTATÁSOK KÖZPONTJA MEGBÍZÁSÁBÓL**

**Az 5 napos programot összeállította: Adorján Rita**

- Magyar oktatásügy helyzete
- Környezetvédelem – Környezeti problémáink
- Fenntarthatóságra nevelés pedagógiája
- Örökségünk nyomában: a múzeumpedagógia szerepe a környezeti nevelésben
- Környezeti nevelés lehetőségei és módszertana egy erdei iskolában
- Jeles napok szerepe a környezeti nevelésben
- Foszladozik Gaia zöld ruhája – az ökológia aktuális problémái 2010-ben



- A biodiverzitás fogyatkozása  
A biodiverzitás csökkenésével kapcsolatos globális kutatások  
Biodiverzitás napok Magyarországon
- Tájökológia, táji diverzitás  
Diverzitás változása a tájban – terepgyakorlat
- Természet a népművészetben
- Magyar néptánc, táncház
- Egész napos terepgyakorlat a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzetben – Tanösvények szerepe a környezeti nevelésben  
A Jakab-hegy, ill. Orfű–Abaliget geológiája, növény-, állatvilága és kultúrtörténete
- Az erdész szerepe a fenntarthatóságban  
Megújuló energiák  
A természetes erdők jellemzői
- „Kincs-projekt” módszertanának bemutatása, gyakorlatban a „kincs projekt”  
„Az erdő kincsei”  
„A falu kincsei”

Adorján Rita

### **Bemutakoznak a jászberényiek**

Gulyás Sándorné gyógypedagógus vagyok, a jászberényi Klapka György Szakközép- és Szakiskola, Általános Iskola és Speciális Szakiskola Szent István körúti Tagintézményében (régi nevén: Belvárosi Általános Iskola Eltérő Tantervű Tagozata) tanítok közel 35 éve.

Az SNI-s gyerekek nevelése-oktatása szorosan kapcsolódik a szűkebb és tágabb környezet megismeréséhez, gyakorlatához.

Mindezért van jelentősége a gyógypedagógia területén a fenntarthatóságra nevelésnek.

Miután évekkal ezelőtt környezeti nevelési szakértői tanfolyamokon vettem részt, tudatosabbá vált az iskolai környezeti nevelői munkám.

Örömmel tapasztaltam azt, hogy nemcsak az egyéni tanulói személyiségfejlesztés eredményessége lett biztatóbb, de az iskola nyitottsága is meghatározóbbá vált.

Az ökoiskolaságunk, eredményeink, a közös munka, együttműködés következménye. CSAPATMUNKA, melynek csak része vagyok.

Iskolánk teljesítménye, élete az én életem is egyben. Fogadjátok szeretettel.

**A Klapka György Szakközép- és Szakiskola, Általános Iskola és Speciális Szakiskola Szent István körúti Tagintézményében, 5100 Jászberény, Szent István krt. 22., Tel./Fax.: 57/501-720, e-mail: [elterotag@freemail.hu](mailto:elterotag@freemail.hu) (a volt Belvárosi Általános Iskola Eltérő Tantervű Tagozata) az enyhén és súlyosabban értelmi sérült gyermekek nevelése-oktatása történik, akiknél sok esetben társuló sérülésként mozgás- és érzékszervi sérülés, autizmus, aktivitás és figyelemzavar, valamint beszédfejlődési zavar is megtalálható. Minden tanulónk hátrányos helyzetű, többségükben halmozottan hátrányos helyzetűek, illetve veszélyeztetettek.**



## **1. Az iskola bemutatása**

A **2009/2010-es tanévben** 146 diák tanul intézményünkben, 15 gyógypedagógus, 7 gyógypedagógiai asszisztens, 5 technikai dolgozó segítségével.

**Tanulóink a 8. osztály elvégzése után** intézményünkben maradva folytatják tanulmányaikat a 9-10. osztályban, majd 2 év szakmatanulás után munkát vállalva aktív alkotó tagjaivá válnak társadalmunknak. **Ökoiskolaként kiemelt feladatunk** a környezeti nevelés, a környezet megismerése, a környezettel való aktív és folyamatos tevékenység biztosítása.

Gulyásné Sándorné, Kati

## **Tagjaink írták**

### **Gondolatok a közgyűlés után...**

Kedves Mindenki!

Sajnálom egy kicsit, hogy tegnap úgy kellett eljőnnöm, hogy bennem maradtak azok a gondolatok, melyeket meg szerettem volna osztani Veletek. Az utolsó vonatom 19.13-kor indult hazafelé, és Düll Andinak is megígértem egy rövid beszélgetést, vonatindulásig...

Fésületlen gondolataim: (ahogy én látom, érzem)

- Tudatosítani kellene önmagunkban, a „fáradt vezetőség” minden tagjában, hogy nagyon is hatékony az MKNE munkája!!! **AZ ISKOLÁKBAN FOLYIK A KÖRNYEZETI NEVELÉS!!!** Ebben nagy szerepe volt/van az egyesületünknek. Tehát: a hosszú távú célunknak megfelelően dolgozunk, talán el is értük azt. Legyünk büszkék erre!!!
- Mivel az iskolákban, óvodákban már van környezeti nevelés, a környezeti nevelőink teszik a dolgukat (a környezeti nevelési program alapján!, mert az is van – milyen jó, és örömteli munka segítette annak kidolgozását is, emlékezzetek!!!), ezért az egyesület kínálatát is ehhez kell igazítanunk!!! Felmérni, hol is tartanak a környezeti nevelők, az

oktatási intézmények, s mi az, amiben segíthetnénk őket... Lényegében – úgy látom – elindult ez a folyamat (fesztiválokra részvétel, előadások, nemzetközi projektek, fiatalokkal/új tagokkal jövőtervezés – kár, hogy nem jöttek el a közgyűlésre, kár, hogy nem mondták el a véleményüket).

- Tehát két nagyon fontos dolgunk van szerintem: 1. Felmérni, mi az igény (tagjaink és bennünket keresők). 2. Saját erőnlét visszanyerése, emberi kapcsolatok erősítése.
- Örögi kör: az iroda működtetéséhez pénz kell, a pénzt meg nagy projektek vállalása által „szerezhetjük” meg, a munka elvégzéséhez viszont nincs elég emberünk (sőt bizonyos szaktudásunk se) – feszültséget szül mindez. Profi iroda beindításához még több pénz kellene, s ha megerősödött irodánk lenne, akkor néhány éven belül „tehermentesebb” lehetne az elnökségünk... A pénzszerzéshez jó út lenne a Gábor által szerényen, csendesen említett adományszerzés, a jó gyakorlataink feltöltése (eladása) stb.
- A közgyűléssel kapcsolatban néhány észrevétel, ami erősítené a fentieket is:
  1. A beszámolónál 1-1 örömteli (!!!) mondat hangozzék el a felsorolt programoknál (mindenki örülhessen, meg hátha kedve támadna kapcsolódni), ráadásul a szünetben odamehetnénk a program gazdájához, hogy „vállon veregessük”, hogy öregbítette hírnevünket... És: összemoszolyoghassunk.
  2. Rövid mindig az idő, de annyit fotózunk, hogy közben (szünetben, evés közben) mehetne egy ppt-s vetítés is a fotóanyagból (programok képei)... Szintén a gyönyörködtetés lenne csak a cél (a változatosságunk által!!!).
  3. Régen a helyi csoportok vezetői maguk számoltak be néhány mondatban a munkájukról. Hívjuk, kérjük őket!!! Hiányoztak... (Én elolvastam minden anyagot, amit előre megkaptunk, de az élőszó más, abból „átsüt” az öröm, ami lelkesíthet... Hiányoltam ezt az egyszerű „erőt”.)
  4. A mosoly „előhívására”, a lelkesítő erő fokozására alkalom lehet a közgyűlés. Lelkesíteni csak az tud, aki maga is lelkes!!! (Ezért kell mesélni, örömeiket osztani.)
  5. Aztán: régen összefurulyázta Andrásunk a „népet”. Ne mondjunk le erről a kedves, jó szokásról se! (A betelérésünk, szelíd „leültetésünk” a körbe szimbolikus is.) A közös dalolás lélekmelegítő erejéről, hatásáról (közösségteremtő erejéről) se feledkezzünk meg! Ezek csak percek... fontos percek (nem hiába)...
  6. A hitelességünkhöz tartozik az is, hogy „zöldebb” legyen a Terülj, terülj, asztalkánk! Nem a medvehagymára és egyéb finomságokra gondolok, hanem arra, hogy kérhetnénk a résztvevőket, hogy mint az OT-ra, most is hozzák otthonról a bögréjüket (mint Kunné Margit), abból igyanak. Ill. legyen üveg poharunk, tartós kanalunk (elmoszuk magunk után) az irodában...
  7. A „Módszerkosár” szerintem is nagyon fontos. Folytassuk! Ha évente csak egyszer sikerülne összeállítani, akkor is megérné gyűjtögetni... Esetleg lehetne egyből a honlapra feltölteni az anyagokat. Segítőnek ugyan több helyre is jelentkeztem már, de „felelősnek” nem. Ha adtok esélyt, kipróbálnám magam ezen a területen.

Nekem is rengeteg elfoglaltságom van, de fontos az egyesületünk, fontosak az Emberek, akik hozzánk tartoznak, s akik keresnek bennünket – ezt most is érezni lehetett. Felelősséggel tartozunk a jövőnknek illetően. Bármilyen irányba fogunk elmozdulni, az nem lesz rossz – esetleg újszerű, más. Ezernyi apró gondolat van még a fejemben (pl. Milyen jó, hogy egy nagy cég támogatását élvezhetjük hamarosan, s milyen jó, hogy elindultunk ezen az úton is – adományozók keresése!), de most helyben „környezeti nevelék”, élesben...

Mosolyogjatok, mert fantasztikus az a munka, ami a hátunk mögött van (minden környezeti nevelési: egyesületi, otthoni)! És: kicsit ijesztő, ugyanakkor örömeik osztására szolgáló, ami ránk vár...

Szeretettel: Saly Erika

[erika.saly@gmail.com](mailto:erika.saly@gmail.com)

30/356-1134

## Programajánló

---

### ZÖLDÖK

Újság az életünkben, hogy megjelent az első száma a zöld újságunknak, és készül a második. Állandó rovataink a teljesség igénye nélkül: aktuális jeles napok ismertetése, iskolai (zöld) események, környezetbarát/emberbarát receptek, villámriportok aktuális hírekről, amelyek a sajtót aktuálisan foglalkoztatják

Fotókiállítás rendeztünk iskolánkban a kerületünkről a Föld napja alkalmából, valamint plakátversenyt a kerületi általános iskolásoknak. A plakátok a Szabó Ervin Könyvtárban voltak megtekinthetőek.

Jó hír, a tavalyi munkánk/sikerünk alapján újra felkérték minket a zöld program megszervezésére Taliándörögdön!

**Ismét Zöld Zugoly a Művészetek Völgyében, Taliándörögdön  
július 23. és augusztus 1. között.**

A tavalyi jól bevált módon szervezzük! A 10-12 napot egy **aktív nyaralásnak** tekintjük, amiben az aktivitás egyrészt egy egyesületi **csapatépítés** (ha tetszik, forráscsoport), aminek eszköze a helyszín kialakítása, a **program véglegesítése**, másrészt a **program megvalósítása**, amiben résztvevők és lebonyolítók is vagyunk egyszerre. Közben jól érezzük magunkat, meghívjuk az érdeklődő fesztivállátogatókat. Azokat, akik tavaly is jöttek, visszajártak, és reméljük, újra jönnek!

**Szeretettel várunk résztvevőnek vagy önkéntesnek a tavalyi évhez hasonlóan.  
A programot majd keressétek a honlapon!**

A szállást egyénre szabottan megoldjuk!

Reklámozzátok!

Darvas Kata

HATLÁBÚAK BIRODALMA „Kié ez a leltár: 6 láb, 4 szárny, 3 testtáj, 2 csáp és 1 páncél?



Aki erre az egyszerű találós kérdésre nem tudja a választ, annak mindenképpen érdemes 2010-ben is ellátogatnia a Magyar Természettudományi Múzeumba. Viszont aki nyomban tudna felelni rá, annak is hasznos és szórakoztató kirándulást jelenthet a Hatlábúak birodalma című időszaki kiállítás.”

Eddig az idézet a múzeum honlapjáról. Környezeti nevelőknek nagyon javallható ez a kiállítás. Ti nyilván tudjátok, hogy az ágyi poloskának 0 szárnya van, a verőköltő bodobácsok legtöbbszörnek 2 szárnya,

mert a poloskák is rovarok ám, mégis mernek mások lenni. Hogy milyen szépek, azt festményeken lehet legjobban látni, hogy miért piros-fekete mintázatúak, azt „a fejünkbe verik” (aki eljön, megérti miért, hogyan). Kétszárnyúak a legyek is, akiknek óriási szerepe van a bűntények felderítésében. Néhány bogár elülső szárnya összeforrt, nem is mozgatható. A ganajtúró bogarak kínos szerepet is betöltenek: részt vesznek, pl. az olyan hatalmas kafferbivaly-ürülékek lebontásában, ami a kiállításban látható. Más bogarak dísz tárgyak lehetnének – és használják is őket ilyen célra (rovarékszeretek is vannak). Egyáltalán nincs szárnya sok botsáskának, köztük a 30 centit meghaladó, leghosszabb rovaroknak. Hatalmas botsáskák is vannak, élőben, a kiállításban, és más rovarok mozgófilmen akcióznak. A hatalmas rovarmakettek életnagyságúak (valaha élt 60 cm szárnyfesztávú szitakötő), vagy felnagyítottak. A Kárpát-medence talán legnagyobb lódarázs-fészékét igazán nem kellett nagyítani, szerkezete is jól látszik. Mindez csak ízelítő a látványosságokból. A rovarkiállítás illeszkedik a Biodiverzitás Nemzetközi Évéhez is, tehát a múzeum 7 milliós gyűjteményének javából is kiállítottunk.

A rovarok egyedfejlődését, életműködéseit, az ökoszisztémákban játszott szerepét és emberi vonatkozásait is bemutatja tehát ez a nagy időszaki kiállítás. Környezeti nevelési feldolgozására kis programot is indítunk, ha érdekel, írj Vásárhelyi Tamásnak (vasarhelyi@mttm.hu). Ennek keretében a kiállítás bemutatására is sor kerül.

Vásárhelyi Tamás

Másik hír:

**Tükörben a világ**

2010. április 15–május 16.

Kiállítás az emberi természetről és a fenntartható fejlődésről az Iparművészeti Múzeumban

Az ÖKO-Pack Nonprofit Kft. szervezésében létrejött kiállítás a Zöld Fiatalok és a Cellux Csoport kreatív ötletei alapján valósult meg. A „Tükörben a Világ” célja, hogy rámutasson a fogyasztói szokásokra, és felhívja a figyelmet az ezekben rejlő veszélyforrásokra.

Vásárhelyi Tamás

## **Hagyományos egyesületi kenutúra a soroksári Dunában.**

Találkozás: június 19-én, reggel 8 órakor a Boráros téri buszmegállóban (vagy kint a vízitelepen fél 9-kor).

*Czabán Dani* vár mindenkit, aki eddig is vele egy hajóban evezett, és azokat is, akik az utána lévőben ültek.

## **Pályázatok**

---

### **Nemzetközi projekt az élővilág sokféleségének megőrzéséért**

Immáron 3. alkalommal számolunk be a Kör oldalain az egyesület jelenleg egyik legnagyobb szabású projektjéről.

Február 27–28-án lezajlott a programhoz csatlakozó 50 iskola pedagógusainak kétnapos felkészítő tréningje, melyet a képzés jellegéből fakadóan két helyszínen, a Budai Középiskolában, illetve Csillebércen tartottunk. A részt vevő pedagógusok módszertani és gyakorlati ismertetőn vehettek részt, s kézhez kapták a részletes tanári útmutatót és oktatási

segédanyagokat (köztük egy határozókulcsot, mely a már népszerű FSC-s határozókulcsok mintájára készült el). A tréningen a honlap magyar nyelvű oldalainak kezelését, az adatok felvitelét is gyakorolhatták a tanárok. Csillebércen a diákokkal végzendő terepi feladatokat „gyakoroltuk”.

Márciustól minden iskola elkezdte a terepi vizsgálatokat és az adatok felvitelét a honlapra. Nemzetközi szinten idáig több mint 600 diákcsoporthoz regisztráltak. Magyarországon 35 iskola 52 osztálya dolgozik aktívan, a többiek még nem töltöttek fel adatokat, ezért részben „láthatatlanok” a rendszer sajátságai miatt, de már regisztráltak.

Május 22-én, a biodiverzitás napján hirdetjük meg a projekttel kapcsolatos fotópályázatot. A részleteket az egyesületi levelezőlistán és a projekt honlapjain tesszük közzé.

Az összes anyag már letölthető a projekt nemzetközi honlapjáról is [www.beagleproject.org](http://www.beagleproject.org). Megújult az egyesület honlapján a projektoldal, kérlek, látogassátok meg!



**Még nem késő a programhoz csatlakozni,  
hiszen a fák egy része még félig alszik,  
illetve a 2010. február 15-én indított honlap további 5 évig áll az iskolák  
rendelkezésére.**

A projektcsoport nevében is szép tavaszt kívánok!  
Halácsy Ágnes

## **Carbon Detectives, azaz Szén-dioxid Nyomozók**

Kedves Kör-baráti-Kör!

Szeretnénk beszámolni arról, hogy a **Carbon Detectives, azaz Szén-dioxid Nyomozók** projektünk lassan elindult, és szeretnénk az élményeinket megosztani veletek. Szerintünk nagyon hasznos lenne minden iskolában foglalkozni a **szén-dioxid lábnyom** meghatározásával.

A tanári segédanyagok a projekttől függetlenül is használhatóak, a kérdőívek az ismeretszerzésben, szemléletformálásban segítenek, és mindezt játékos módon! Sokat dolgoztunk rajta!

A kérdőíveket Schróth Ági készítette, én fordítottam a nemzetközi csapatnak angolra. Varga Attila, Victor András segített szakmailag ellenőrizni. A didaktikus anyagokat az osztrák kollégák készítették. Erőssége, hogy egy komplex, könnyen használható anyag. Ha csak **regisztráltak és kitöltitek az iskoláitok adatait, a szén-dioxid lábnyomot megkapjátok**, és ez nagyon fontos lenne. Hasonlóan a Savas Eső projekthez évekkkel ezelőtt, elkészíthetnénk az iskolák **CO<sub>2</sub>-kibocsátás térképét az országról**. Ugye izgalmasan hangzik?

**Ugye regisztráltak?????** (Kecske és káposzta szitu!)

Halácsy Ági is csatlakozott hozzánk, az Európa Kht.-s és Beagle tapasztalataival sokat segít. Bartha Cilivel jó párszor éjszakai skype bulikat tartottunk, időnként a kinyúlás határáig, de jókat neveltünk és nagyon sokat tanultunk az anyagok elkészítése során. Pl. még sose írtunk leveleket méltóságoknak, nem tudtuk, hogy ki kezeli az iskolák energiaszámláit, és ezek után kit lehet megkeresni információért! Tanulságos, hogyan gondolkodnak másképp a kollégák a környező országokban ugyanazokról a dolgokról.

Élmény egy nemzetközi (és persze Körös) csapatban dolgozni!!!

**A tanártovábbképzésekre nagyon készülünk, és várunk benneteket szeretettel ennek a tanévnek a végén vagy augusztus végén, szeptember elején!**

A csapat nevében  
Darvas Kata

# Versek, szépségek

---

Lengyák István (Nagykanizsa) ajándékozott meg ezzel a csodaszép verssel.

Továbbadom nektek, hogy együtt örülhessünk.

Várnai Zseni

## CSODÁK CSODÁJA

Tavasszal mindig arra gondolok,  
hogy a fűszálak milyen boldogok:  
újjászületnek, és a bogarak,  
azok is mindig újra zsonganak,  
a madárdal is mindig ugyanaz,  
újjáteremti őket a tavasz.

A tél nekik csak álom, semmi más,  
minden tavasz csodás megújulás,  
a fajta él, s örökre megmarad,  
a föld őrzi az életmagvakat,  
s a nap kikelti, minden újra él:  
fű, fa, virág, bogár és falevél.

Ha bölcsebb lennék, mint milyen vagyok,  
innám a fényt, ameddig rám ragyog,  
a nap felé fordítnám arcomat,  
s feledném minden búmat, harcomat,  
élném időmet, amíg élhetem,  
hiszen csupán egy perc az életem.

Az, ami volt, már elmúlt, már nem él,  
hol volt, hol nem volt, elvitte a szél,  
s a holnapom? Azt meg kell érni még,  
csillag mécssem ki tudja meddig ég?!  
de most, de most e tündöklő sugár  
még rám ragyog, s ölel az illatár!

Bár volna rá szavam vagy hangjegyem,  
hogy éreztessen, ahogy érzem  
ez illatot, e fényt, e nagy zenét,  
e tavaszi varázslat ihletét,  
mely mindig új és mindig ugyanaz:  
csodák csodája: létezés... tavasz!

**Sokat jelenthet egy-egy kedves szó, vers, mosoly, amivel megajándékozhatjuk egymást.  
Várom a továbbadható öröm-sorokat. Mosolyogjatok!**

**Szeretettel: Saly Erika (erika.saly@gmail.com)**

Felelős kiadó: az egyesület elnöke Szerkesztő: Hársas Éva Tördelés: Szekeres Tamás Postacím: 1397 Bp., Pf. 530. Honlap: www.mkne.hu
---

Íroda: 1113 Bp., Zsombolyai u. 6. Tel./Fax: 321-4796 E-mail: mkne@mail.datanet.hu Fogadóórák: hétfő–péntek: 10–12h és 14–16h (előzetes egyeztetés alapján)
--